

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099 18, 33, 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2887(2)“
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta/atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos pramonininkų konfederacija 2025 05 14 raštas Nr. 8-05	<p><...></p> <p>2. Nutarimo projekto 1.1. punkte teigiama, jog Įstatymo projektu pateiktas siūlymas papildyti Konkurencijos įstatymo 37 straipsnį nauja 4 dalimi, kurioje įtvirtinamas reikalavimas, kad bazinis baudos dydis negali viršyti 50 procentų maksimalaus už tokį pažeidimą galimos skirti baudos dydžio prieštarautų Direktyvos (ES) 2019/1 reikalavimui¹, nes baudos dydis už pavojingiausių pažeidimus pagal Įstatymo projektu pateiktą siūlymą galėtų siekti vos pusę maksimalios baudos, t. y. 5 procentus bendrųjų praėjusių finansinių metų pajamų. Šis teiginys Asociacijos įsitikinimu yra nepagrįstas.</p> <p><...></p> <p>5. <...> Nutarimo projekto 5 punkte suformuluoto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnį nauja 4.1 dalyje numatytos „lubos“ lemtų tai, kad jau pirminiame baudos skaičiavimo etape bus pasiektas maksimalus baudos dydis, dėl ko tolesnis baudos individualizavimas (pvz. dėl sunkinančių aplinkybių, ar atgrasymo</p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u></p> <p>ESTT išaiškino, kad Direktyvos (ES) 2019/1 15 straipsnio 1 dalyje nurodytas 10 procentų įmonės – konkurencijos teisės pažeidėjos – metinių bendrųjų pasaulinių pajamų baudos dydis nėra skirtas tik pavojingiausiems konkurencijos teisės pažeidimams. Priešingai, <u>šis dydis lemia mažesnę sankciją nei turėtų būti skiriama pagal padaryto pažeidimo pavojingumą ir trukmę, siekiant riboti pažeidėjui tenkančią finansinę naštą, apsaugoti nuo galimo pasitraukimo iš rinkos</u> ir tokia nustatyta riba ES teismų laikoma tinkama bei pakankama baudos proporcingumui užtikrinti (2013 m. lapkričio 26 d. sprendimo byloje C-58/12 P, 47-48 p., 2017 m. sausio 26 d. sprendimo byloje C-644/13P, 81 p.). Tuo tarpu įtvirtinus aptariamą Įstatymo projekte siūlomą taisyklę, taptų neįmanoma 10 procentų bendrųjų pasaulinių pajamų per praėjusius finansinius metus dydį siekiančios baudos paskirti net ir pavojingiausių ir ilgiausią laikotarpį trunkančių pažeidimų atvejais.</p> <p><u>Be to Įstatymo projektu teikiamas šis reikalavimas, kad bazinis baudos dydis negali viršyti 50 procentų maksimalaus už tokį pažeidimą galimos skirti baudos dydžio, būtų taikomas įvertinus pažeidimo pavojingumą ir pažeidimo trukmę pirminiame etape. Įstatymo projekto siūlymu iš esmės būtų leista įmonei uždirbti iš padaryto pažeidimo vartotojų sąskaita, nes bauda už padarytą pažeidimą negalėtų būti didesnė nei 5 procentai maksimalaus už tokį pažeidimą galimos skirti baudos dydžio bendrųjų pasaulinių metinių pajamų.</u></p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą pirmuoju etapu apskaičiavus baudą leidžiama pasiekti 10 procentų įmonės – konkurencijos teisės pažeidėjos – metinių bendrųjų pasaulinių pajamų ribą.</p> <p>ESTT yra nurodęs, kad nustatytas baudos dydis turi būti sumažintas ta dalimi, kuria jis viršija minėtą ribą ir <u>aplinkybė, kad kai kurie veiksniai, pavyzdžiui, pažeidimo sunkumas ir jo trukmė, veiksmingai neatsispindi paskirtoje baudoje,</u></p>

¹ Pagal kurį draudžiamų susitarimų dalyviams turi būti numatyta galimybė skirti ne mažesnę negu 10 procentų bendrųjų pasaulinės apyvartos per praėjusius finansinius metus pajamų siekiančią didžiausią baudą.

		sumos taikymo) tampa iš esmės beprasmis.	<p>yra paprasčiausia šios maksimalios galutinio baudos dydžio ribos taikymo pasekmė (2005 m. birželio 28 d. sprendimo sujungtose bylose C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, 277–279 p.). Šia ESTT praktika vadovaujasi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), kuris, taip pat pažymėjo, kad <u>tarpiniai baudų dydžiai gali viršyti teisės aktuose įtvirtintą maksimalią ribą</u> (2018 m. birželio 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-143-624/2018, 140 p.).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, pasiūlyta Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 4 dalies nuostatoje numatyti, kad nustatant bazinį baudos dydį, jis būtų apskaičiuojamas taip: ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimo vertė dauginama iš pažeidimo pavojingumo koeficiento ir pažeidimo trukmės koeficiento, o gauta suma sumažinama ta dalimi, kuria viršytų minėtą 10 procentų metinių bendrųjų pasaulinių pajamų ribą, tai yra pasiūlyta įtvirtinti nuostatoje, kad nustatytas bazinis baudos dydis negali viršyti 100 procentų maksimalaus už tokį pažeidimą galimo skirti baudos dydžio, numatyto šio įstatymo 36 straipsnio 1-6 dalyje.</p>
2.	Lietuvos pramonininkų konfederacija 2025 05 14 raštas Nr. 8-05	<p>6. Nutarimo projekto 1.2. punkte teigiama, jog Įstatymo projektu siūloma taisyklė (Įstatymo projektu keičiamo Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalis), kad maksimali pažeidimo trukmės koeficiento reikšmė būtų nuo 1,5 iki 2, akivaizdžiai prieštarauja Direktyvos (ES) 2019/1 nuostatoms. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekto 5 punkte suformuluoto Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad pažeidimo trukmės koeficientas yra dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičius. Šio teiginio bei pateikto pasiūlymo dėl pažeidimo trukmės koeficiento pagrįstumas yra abejotinas.</p> <p><...></p> <p>9. Šiuo metu galiojančios taisyklė, kuomet baudos dydis yra dauginamas iš mėnesių skaičiaus ir dalinamas iš 12, lemia tai, kad net ir trumpos ar vidutinės</p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u></p> <p>Direktyvos (ES) 2019/1 preambulės 47 dalyje numatyta, kad nacionalinės konkurencijos institucijos turėtų galėti nustatyti pažeidimo trukmei proporcingas baudas. Šis parametras turėtų būti įvertintas pagal atitinkamą ESTT praktiką ir tokiu būdu, kuriuo užtikrinamas atgrasymas. Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalimi siūloma kardinaliai keisti pažeidimo trukmės koeficiento apskaičiavimo bei taikymo principus. Pagal Įstatymo projektu siūlomą pakeitimą susidarytų situacija, kad kuo ilgiau ūkio subjektai dalyvautų draudžiamame susitarime (kartelyje), tuo tokiame ūkio subjektui būtų finansiškai naudingiau, nes už kiekvienus tęsiamą pažeidimo metus jiems grėstų sąlyginai mažesnė pinigine sankcija lyginant su augančiomis pažeidimo nulemtomis pajamomis. Priešingai nei siūlomos Įstatymo projekte, galiojančios taisyklės dėl pažeidimo trukmės kriterijaus vertinimo apskaičiuojant baudas leidžia diferencijuoti baudas kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į ūkio subjekto daromo pažeidimo trukmę, ir tai būtų atitinka ES teisės reikalavimus (yra analogiškos Europos Komisijos taikomoms taisyklėms ir praktikai). 2006 m. rugsėjo 1 d. Europos Komisijos pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (2006/C 210/02) 5 ir 24 punktuose įtvirtinta taisyklė, kad analogiška Nutarimo 1 punkte siūlomai taisyklei, siūlomai tikslinti Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 7 dalyje, nes pažeidimo trukmė turėtų vaidinti svarbų vaidmenį nustatant</p>

		<p>trukmės draudžiami susitarimai baudžiami maksimaliomis baudomis. Tai neužtikrina tinkamo baudų diferencijavimo, kadangi ilgos trukmės pažeidimai nėra tinkamai įvertinti ir papildomai atgrasomi.<...></p>	<p>atitinkamo dydžio baudą. Pažeidimo trukmė neišvengiamai daro poveikį galimoms pažeidimo pasekmėms rinkoje. Todėl svarbu, kad skiriant baudą taip pat būtų atsižvelgiama į metų, per kuriuos įmonė atliko pažeidimą, skaičių, t. y. nustatyta pažeidimuose dalyvavusių įmonių su pažeidimu tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių pajamų suma dauginama iš dalyvavimo pažeidime metų skaičiaus (skaičiuojama mėnesių tikslumu).</p>
3.	<p>Lietuvos verslo konfederacija 2025-05-14 raštas Nr. 25-085AR</p>	<p><...> Išvadoje nepagrįstai teigiama, kad Projektas prieštarauja Direktyvos reikalavimams 1) numatyti bent 10 % pasaulinių pajamų praėjusiais finansiniais metais siekiančią maksimalią baudą ir; 2) skiriant baudas vertinti pažeidimo trukmę.</p> <p><...>Remiantis Lietuvos banko įstatymo pavyzdžiu, Projektu siūloma nustatyti, kad bazinė bauda negali viršyti pusę maksimalios galimos baudos. Tačiau Išvadoje nėra atkreipiamas dėmesys, kad bazinė bauda nėra galutinė ir ji gali būti toliau didinama antruoju ir trečiuoju baudos apskaičiavimo etapais.</p> <p><...> Išvadoje pateikiamas argumentas, kad priėmus Projektą, nebūtų tinkamai atsižvelgiama į pažeidimo trukmę, neatitinka realios praktikos. Pagal šiuo metu galiojančias taisykles, bazinė bauda papildomai didėja už kiekvieną papildomą pažeidimo mėnesį. Remiantis Išvada, atsisakius šio principo, ūkio subjektams gali būti verta tęsti pažeidimus, kadangi už ilgesnį pažeidimą, gali būti gaunama tokia pati bauda.</p>	<p><u>Neatsižvelgta.</u> Žr. paaiškinimus – argumentus 1 ir 2 punktuose.</p>